

Réti Attila öt esztendővel ezelőtt Gounod Faustjában Valentinként debütált a Szegedi Nemzeti Színházban. Három évvel ezelőttig a Deák Ferenc Gimnáziumban, illetve a JATE Ságvári Endre Gyakorló Általános Iskolában tanított magyart és franciát. 1993 óta főfoglalkozású operaénekes. A pályán Pál Tamás és Gregor József indította el. A fiatal bariton az utóbbi három hónapban huszonöt előadáson öt főszerepet játszott-énekelt el: Puccini Bohéméletében ő volt Schaunard, Donizetti vígoperájában, a Szerelmi bájitalban Belcore őrmester, Verdi Simon Boccanegrájában a címszereplő, illetve Paolo Albani, A végzet hatalmában pedig Don Carlos. Réti Attila már külföldön is bemutatkozott, énekelt Prágában, Kairóban és Alexandriában.

Batthyány utca 3., családi otthon, 5 óra 37 perc: A huszonkét hónapos Réti Franciska gyümölcsléért kiált. Hangjára mindenki megriad; felébred apa, anya és nagyobbik testvére, a három és fél éves Blanka. Attila feleségét, Monikát a gyermekszobában éri a hajnali kiáltás, éjszaka ugyanis Franciska többször hívta őt. Később megtudom a házigazdától, hogy éjszaka olyan jövősmenős-vándorlós család az övék. A háromszobás lakásban nem mindenki ébred reggel azon a helyen, ahol lefeküdt. A lányok, csakúgy mint szüleik, nagy francia ágyon alszanak, s ha valamelyikük rosszat álmodik, akkor Monikának vagy Attilának éjnek idején meg kell nyugtatniuk. Ilyenkor bizony előfordul, hogy a kicsi mellett a szülő is elalszik a gyermekágyban. Franciska, miután „bedörgöli” a csőrös pohárból a másfél deci gyümölcsléért. Édesanyjával együtt újból álomra hajtja a fejét. Mindeközben Blanka kibújik a hálózsákjából és átmelegszik az apjához szundítani. Kiáltás után csend...

Ugyanott, reggel 7 óra 24 perc: Mindenki ébren van: Monika, Franciska és Blanka még az ágyban, Attila már a fürdőszobában. Eleddig azt hittem, minden operaénekes dalol a kádban vagy a tus alatt. Nos, Réti Attila nem. A kicsik minden reggel szertartásosan átlapozzák a családi fényképalbumot. Nincs ez másképpen ma sem. Blanka és Franciska tizenöt-husz percig nézegeti a mosolyalbum főszereplőit. Indulni kellene az óvodába – szól az apa. Blanka nem veszi a jelzést – szöszmötöl, tesz-vesz, szalad egy kört, játszik egy kicsit a babájával. Indulni kellene az óvodába, menjél pisilni és mosakodni – szól újfent az apa. Mindjárt, azonban – jön a válasz –, csak még egy picit játszom. Blanka negyedórás nógatás után indul a fürdőszobába. A kiscsoportos óvodás igazi nő. Ez kitűnik abból is, ahogyan blúzai, szoknyái és nadrágjai között válogat. Közel tíz percre kerül, mire meggyőzzük, hogy melyik ruhát vegye fel, mondja Attila. De ez nemcsak óvodába indulásnál van így; nem mindegy például, hogy mit vesz fel a játszótérre. Franciskát Monika, Blankát Attila öltözteti.

● Réti Attila és A végzet hatalma

Don Carlos porszívózás közben gyakorol

Apa és fia – munkaruhában

Attila otthon is dolgozik

Az utcán, reggel 8 óra 22 perc: Csak egy ugrás az óvoda! Réti Attila átsétál a két lánnyal a Batthyány utca 5. szám alatti gyermekintézménybe. Blanka a búcsúzásakor körbepuszilja apját és kistestvérét, s már indul is a terembe játszani.

Franciskával a boltban, reggel 8 óra 38 perc: Réti Franciska jólnevelt, még még kicsi, így aztán nem szedi le a polcra a csipszet, a csokit, a cukrot. Házigazdánk megveszi a reggelit, kiflit és tejet, illetve az ebédhez való tejfölt és tésztát. Attila elmondja: szeret főzni, és főz is, ha ideje engedi. Felesége leveseit és főzelkeit azonban nem tudja übe-relni.

Operaénekesünk imádja a szilvásgombócot és a dereglyét, de szeret mindenféle tésztát, lett légyen az sós vagy édes.

Családi fészkek, délelőtt 9 óra 4 perc: Reggeli. Attila karikákra szeli a kiflit és megkeni margarinnal. Franciska először nem kér az ételből, eltolja maga elől a tányért, mi több, tejet sem kér. Helyette inkább kakaót inná. Miközben apja a mikrosütőben a kakaót melegíti, röpke húsz másodperc alatt „betermeli” a margarinos kiflikarikákat. Attila nem hisz a szemének, azt gondolja, hogy a gyermek besöpörte az asztal alá az ételt... Hőstünk fél tíz felé issza meg – ahogy Gregor József mondaná – az első intravénás kávé.

Délelőtt 9 óra 37 perc: Kopogtatnak. Attila édesapja, Réti Csaba érkezik, kezében egy műanyag kannával. Hat liter, finom, házi készítésű bodzaszörpöt hozott a családnak. Puszi az unokának és a fiúnak. Megtudom,

hogy Attila tenorista édesapját tekinti ének-mesterének és kontrolljának. Réti Csaba fia majd minden előadására elmegy, mely után töviről hegyre megbeszéli a látottakat és hallottakat. Ha Attila hibákat vét, azt utólag javítják. Gregor esküvői sztoriját kéresemre szívesen elmeséli az idősb Réti. Tudni kell, hogy a két operaénekes, Gregor József és Réti Csaba hosszú-hosszú évek óta jó barátok. Amikor Gregor nőszült, Réti Csabát kérte fel tanúnak. Igen ám, de Réti Csaba nem tudta, pedig akkor már régóta ismerték egymást, hogy Gregornak a Józsefen túl van még egy keresztneve. Amikor az igen kimondása előtt az anyakönyvezető közölte Gregor teljes nevét, a tanú hangosan felnevetett, s ezzel néhány másodpercre megakadt a ceremónia menete. Réti Csaba nem tudta, hogy kollégájának teljes neve: Gregor József Aladár...

Délelőtt 10 óra 20 perc: Réti Attila, a házas. Operaénekesünk szeret takarítani, főképpen porszívózni és fürdőszobát suvicolni. Mint mindig, most is megkérdezi Franciskától, hogy segít-e neki a munkában. Franciska boldog igennel válaszol, de miután apja bekapcsolja a porszívót, azon nyomban felmenekül az ágyra. Attila porszívózás közben énekel egy keveset. Elmondja: csak azt ellenőrizi ilyenkor, hogy megvan-e még a hangja. Nos, minden rendben. A porszívót alig hallani...

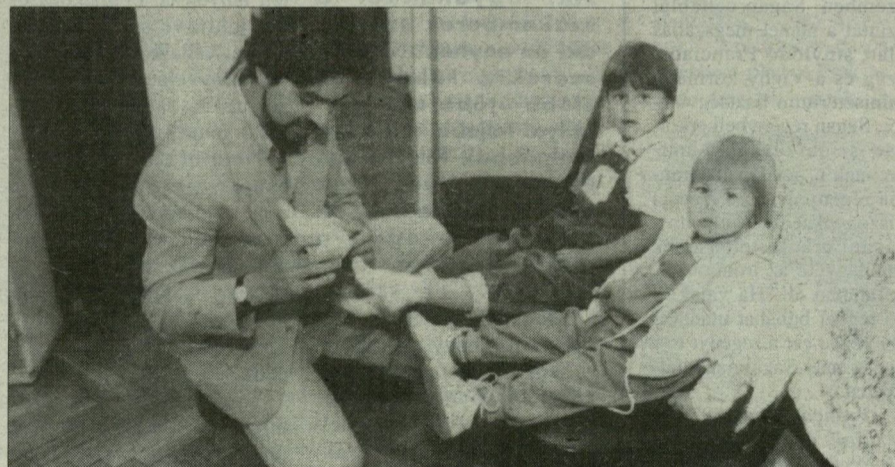
Délután 12 óra 10 perc: Mindenki otthon. Monika az alakjavító Callanetics-tornáról, Blanka pedig az óvodából tért haza. Utóbbi elmeséli, mit reggeliztek, illetve mi történt azzal a kislánnyal, aki elesett az udvaron, majd elszavalja azt a verset, amit a nagycsoportosok ballagá-

„Verés”

Réti Attila jó párszor betépte már édesapjának, hogy megveri. Mielőtt valaki rosszra gondolna, elárulom, Attila csak a színpadon, játék közben tesz ilyen ígéretet édesapjának. Donizetti vígoperájában, a Szerelmi bájitalban ugyanis Réti Attila Belcore őrmestert, míg Réti Csaba a fiatal gazdaembert, Nemorinót alakítja. Belcore és Nemorino ugyanannak a nőnek udvarol, teszi a szépet. Az ifjú hölgy kegyeinek elnyeréséért a főszereplők mindenre képesek. Az őrmester például többször megfenyegeti Nemorinót, hogy elagyabugyalja. A verésre végül is nem kerül sor...

A színpadon már nem lehet hibázni. (Fotó: Karnok Csaba)

Egy kellemes házfeladat. (Fotó: Nagy László)

sára tanultak. Mindeközben Monika paradicsomlevest, Attila pedig tejfölt rakott tésztát főz.

Halászcárdá, délután 13 óra 10 perc: Csukaszaladkát eszünk fokhagymásan, vegyes körettel és savanyúsággal, hozzá villányi bort iszunk. Réti Attila elmondja: egy-egy főszerep eljátszása százszázalékos szellemi és fizikai kondíciót igényel, éppen ezért fut rendszeresen harminc-negyven percet. A sport egyébként nem idegen tőle, hiszen korábban versenyszerűen kajakozott, vízilabdázott és focizott. Érdekes módon az utóbbi sportág iránti szenvedélye teljesen kihunyott. A futballmérkőzéseket már a televízióban sem nézi meg. Ma már az éneklésről szól az élete; mindent ennek rendel alá. Az ebéd végén a beszédéről beszélgetünk. Vendégem szerint a

beszéd fárasztja az énekhangot, így ha előadása van, mint például a mai nap is, igyekszik minél kevesebbet beszélni...

Batthyány utca 3., családi otthon, délután 15 óra 34 perc: A gyermekek a ház udvarán játszanak Monikával. Attila kicsit ledől az ágyra. Nem alszik, csak csendben pihen. Majd feltérszi kedvenc tenoristájának, Mario del Monacónak a lemezét, s egyszer átnézi az esti előadás kottafüzetét. Később hársfateát főz, melyet jó sok mézzel ízesít. A tea, miután kihül, bekerül a hűtőszekrénybe. Előadás előtt és közben ebből kortyolgat hősünk. Azt mondja, a hideg nem árt a torkának. Réti Attila mielőtt elindul otthonról, megiszik még egy kávét, s elbúcsúzik a családtól. Blanka kedvesen csak annyit mond: énekelj szépen, apa. Operaénekesünk flamenco muzsikát hallgatva walkmanjén beszél a színházba...

Szegedi Nemzeti Színház, délután 17 óra 58 perc: A művészbejárónál összefutunk a belorusz vendégtenoristával, Ivan Choupenitch-tel, aki Don Alvarót éneklő A végzet hatalmában. Attila vált néhány szót olaszul Ivánnal, melyből kiderül, hogy a belorusz művésznek nagyon tetszik Szeged. Szerinte a városnak igazi történelmi hangulata van. A próbatábla gyors átböngészése után felmegyünk az öltözőbe. Attila kipakolja az otthonról hozott hársfateát, kalciumtablettát és banánt. Szívecskés porcelán poharába önt egy kis mézes nedűt, megolajozza a torkát, és énekel egy-két mondatot, hogy ellenőrizze, megvan-e még a hangja. Hat óra után tíz perccel jön Altorjay Tamás operaénekes, az egyik öltözőtárs. Negyed hétkor Réti Attila bejárja a színpadot. Elmondja: pályája elején lámpalázás volt ilyenkor, ma azonban már nem izgul. Visszamegyünk az öltözőbe. Réti Attila belebújik Don Carlos ruhájába, majd kipróbálja a kelléktört, melyet a darab végén döf majd húga szívébe. Fél hét előtt néhány perccel Szakály Péter operaénekes is megérkezik az öltözőbe.

Sminkszoba, 18 óra 30 perc: Marika, a sminkesnő éppen Ivan Choupenitch frizuráját fújja be hajlakkal, amikor betoppanunk. Réti Attila arcát rövid idő alatt kisminkelik, szemöldökét és szakállát pedig feketébbre festik. Most már elég sötét vagyok a figurához, de kell is, közli a széptitkés végén. Réti Attila nem skálázik előadás előtt. Vallja, az éneklés olyan mint a sport: van, akinek több és van, akinek kevesebb bemelegítés kell. Nekik elég, ha nyolc-tíz percenként énekel egy-két hangot, mondatot. Hét óra előtt hét perccel Pál Tamás és Bárdi Sándor is bekukkant az öltözőbe. Utóbbi egy Verdi-kottával, a Lombardokkal lepi meg Attilát. Hét óra előtt egy perccel kísétálunk a színpadra, és a függönylyukon keresztül meglessük, mennyien ülnek a nézőtérben. Hét óra után öt perccel felmegy a függöny: elkezdődik A végzet hatalma...